

Inkontinens og demens

Underviser

Lisbeth Hyldegaard

Udviklings og demenskonsulent

Soc. D

NLP – Practitioner i coaching, ledelse og trivsel

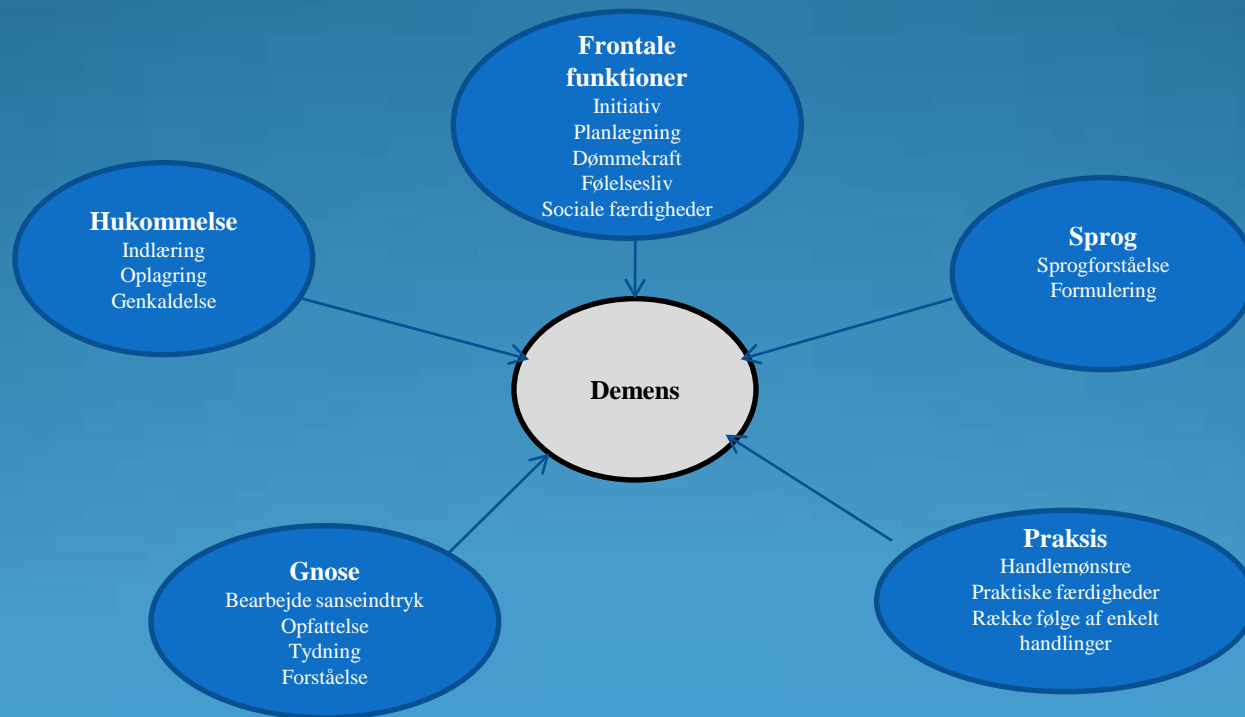
Dagens program

Demens og inkontinens symptomer

Kortlægning, analyse og gode ideer

Omsorgssvigt eller magtanvendelse

Mentale funktionsområder, som er påvirket ved demens

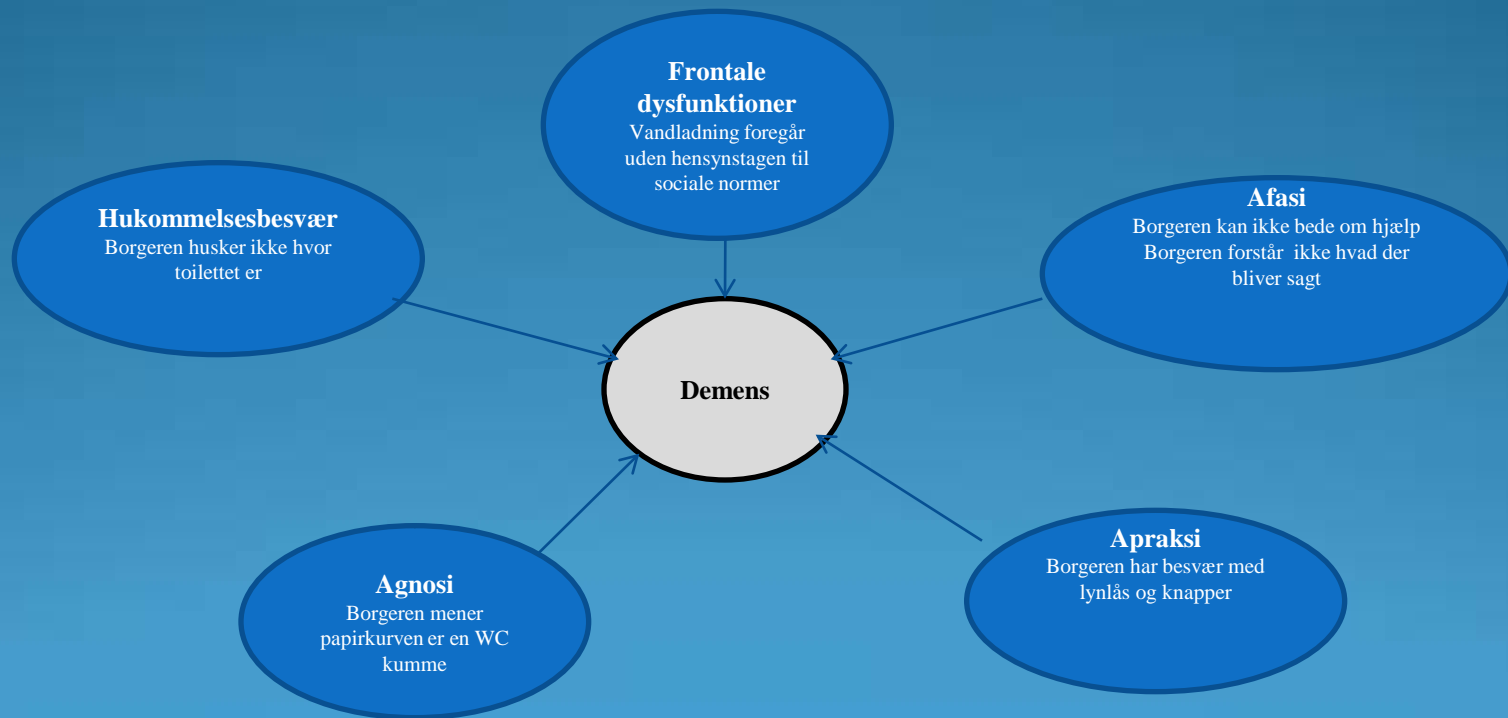

Inkontinens og demens

Er inkontinens symptomerne en naturlig konsekvens af demenssygdommen

Er borgeren tidligere udredt medicinsk ift inkontinens symptomerne – hvis ikke bør der foretages en sådan udredning

Årsager til demensbetinget urininkontinens

Kortlægning

Start kortlægningen fx:

- Kan borgeren finde vej til toilettet?
- Kan borgeren tolke de signaler der er tegn på at man skal på toilettet?
- Kan borgeren forstå borgeren, hvad WC/ toilet betyder?
- Kan borgeren udtrykke behovet for at komme på toilettet ?
- Kan borgeren genkende toilettet?
- Kan borgeren selv klare lynlås og knapper?
- Kan borgeren "Nå" at komme på toilettet?
- Kan borgeren finde toilettet?
- Hvilke vaner har borgeren tidligere haft i forbindelse med toiletbesøg?
- Hvilke benævnelser har borgeren tidligere brugt ift til toiletbesøg?
- Forstår borgeren at han/hun har brug for hjælp? – Omsorgspligt – Magtanvendelse

•

Dementes retsstilling

Mennesker med demenssygdomme har som alle andre borgere ret til selvbestemmelse og ret til at varetage egne økonomiske og personlige forhold fuldstændig som andre.

Handleevne

Evnen til at varetage egne anliggender på en fornuftig måde og med den fornødne dømmekraft i den givne situation.

Tab af handleevne

Med udviklingen af sygdommen følger tab af handleevne. Tabet af handleevne er en proces, der typisk er fremadskridende, men den demente kan også bevare sin handleevne på nogle områder langt hen i forløbet. Vurderingen af handleevnen bør derfor altid være aktuel og konkret.

Handleevne

Tab af handleevne bevirker:

At den demente ikke længere kan træffe juridisk gyldige retshandlinger.

Muligheder via serviceloven:

Borgeren kan i tide oprette en fuldmagt til fx pårørende – typisk økonomiske forhold
Ellers kræver det et værgemål

Myndighedsafdelingen kan give tilladelse til anvendelse af alarm og pejlesystemer , fast ift til personlig hygiejne samt brug af fx stofselser
Myndighed og/eller socialnævn kan give tilladelse til flytning – værge giver samtykke

Muligheder via sundhedsloven:

Nærmeste pårørende kan via stedfortrædende samtykke give tilsagn til behandling

Omsorgspligten

§ 82. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp efter denne lov i overensstemmelse med formålet, jf. § 81, til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne, der ikke kan tage vare på deres egne interesser, uanset om der foreligger samtykke fra den enkelte. Hjælpen kan dog ikke ydes ved hjælp af fysisk tvang.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal påse, om der er pårørende eller andre, der kan inddrages i varetagelsen af interesserne for en person med betydelig nedsat psykisk funktionsevne. Kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, om der er behov for at beskikke en værge efter værgemålsloven.

Fastholdelse i hygiejnesituationer

§ 126 a. Kommunalbestyrelsen kan undtagelsesvis for en afgrænset periode træffe afgørelse om at anvende fysisk magt i form af at fastholde en person, hvis dette må anses for en absolut nødvendighed for at varetage omsorgspligten, jf. § 82, stk.1, i personlige hygiejnesituationer. Det skal samtidig gennem handleplanen, jf. § 136, stk. 2, søges sikret, at magtanvendelse i personlige hygiejnesituationer i fremtiden kan undgås.

Betingelser

Bestemmelsen giver kommunen mulighed for undtagelsesvis for en afgrænset periode at træffe afgørelse om at anvende magt i form af at fastholde en person, når følgende betingelse er opfyldt:

det må anses for en **absolut nødvendighed** for at varetage omsorgspligten i **personlige hygiejnesituationer**.

Ved fastholdelse forstås i denne sammenhæng, at personalet holder personen fast, så eksempelvis tandbørstning kan ske. Der må ikke bruges hjælpemidler til fastholdelsen, og der skal være proportionalitet mellem karakteren af den fastholdelse, der udøves, og det der søges opnået ved fastholdelsen.

”Absolut nødvendighed”

Denne betingelse medfører, at magtanvendelse i form af fastholdelse i hygiejnesituationer ikke lovligt kan anvendes, hvis omsorgspligten kan varetages på andre og mindre indgribende måder.

”Personlige hygiejnesituationer”

Efter bekendtgørelsens 4 vil magtanvendelse i form af fastholdelse kunne tillades i følgende personlige hygiejnesituationer:

- Tandbørstning
- Barbering
- Hårvask, badning og tøjskift
- Klipning af hår og negle
- Skiftning af bleer og bind
- Pleje af hud
- Fjernelse af madrester i kindposer og mundhule